

Devizový trh

1.část

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Jana Šimáková

Katedra financí a účetnictví

<http://fiu.cms.opf.slu.cz/>

- Místo, kde dochází k obchodování s národními měnami
- Místo, kde kupní síla jedné měny může být převedena do kupní síly jiné měny
- Místo, kde jednotky jedné měny lze směnit za jednotky druhé měny

Rozdělení trhů se zahraničními měnami

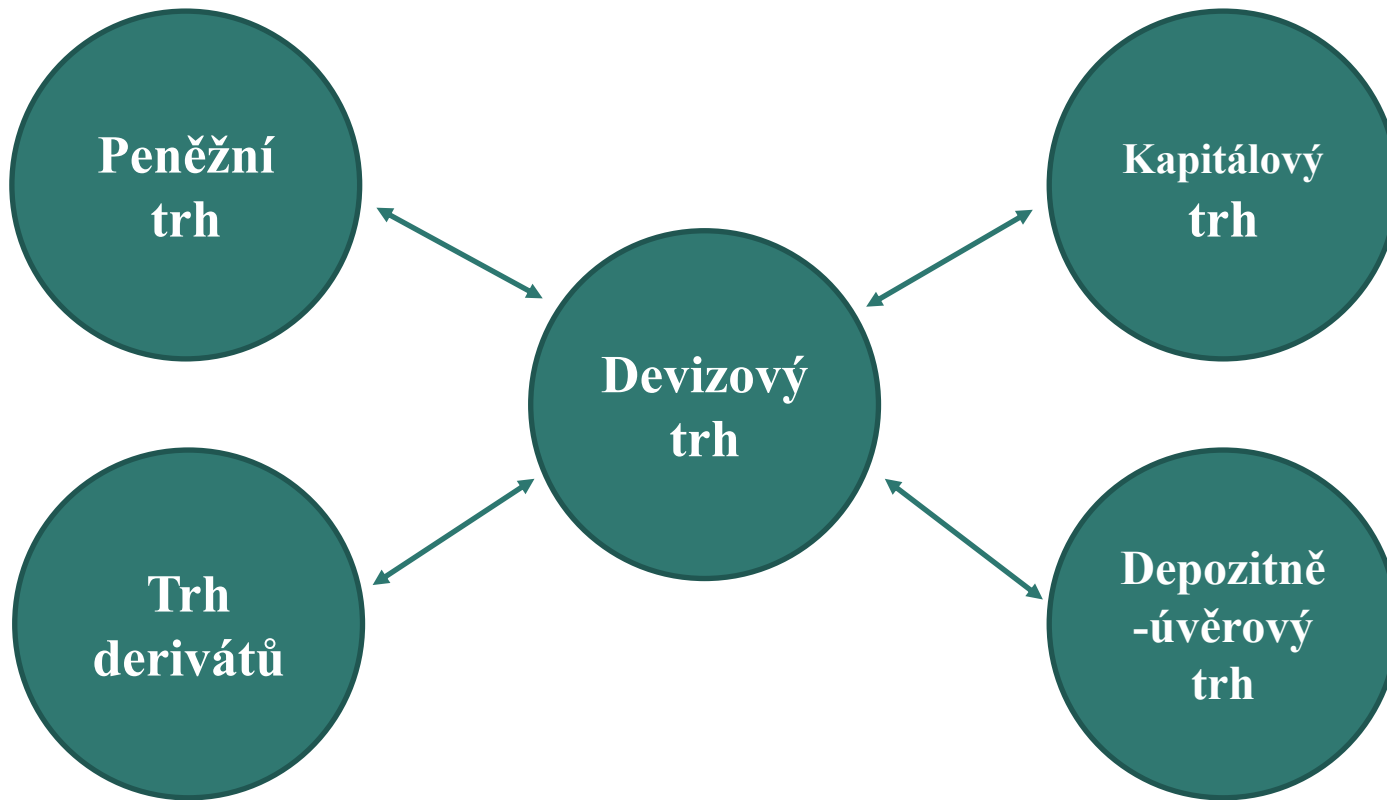
- Z hlediska druhu obchodovaných peněz
 - trh valut
 - trh deviz
- Z hlediska charakteru obchodování s devizami
 - trh burzovní
 - trh neburzovní, tzv. OTC (over-the-counter) trh
- Z hlediska subjektů, které naň vstupují
 - trh mezibankovní
 - trh clientský

- Trh typu OTC – bez jednotného specifického umístění
- Několik důležitých obchodních center
- Denní objem 6.6 bilionu USD (data k 2019)
 - Nárůst ze 100 miliard USD v 80. letech
- Obchodování 24 hodin denně v důsledku globálního charakteru trhu
 - FX market never sleeps
- Většina obchodů přes telefon. elektronické obchodní systémy. SWIFT. ...
- Většina obchodů mezi bankami navzájem na wholesale market

Napojení devizového trhu na další finanční trhy

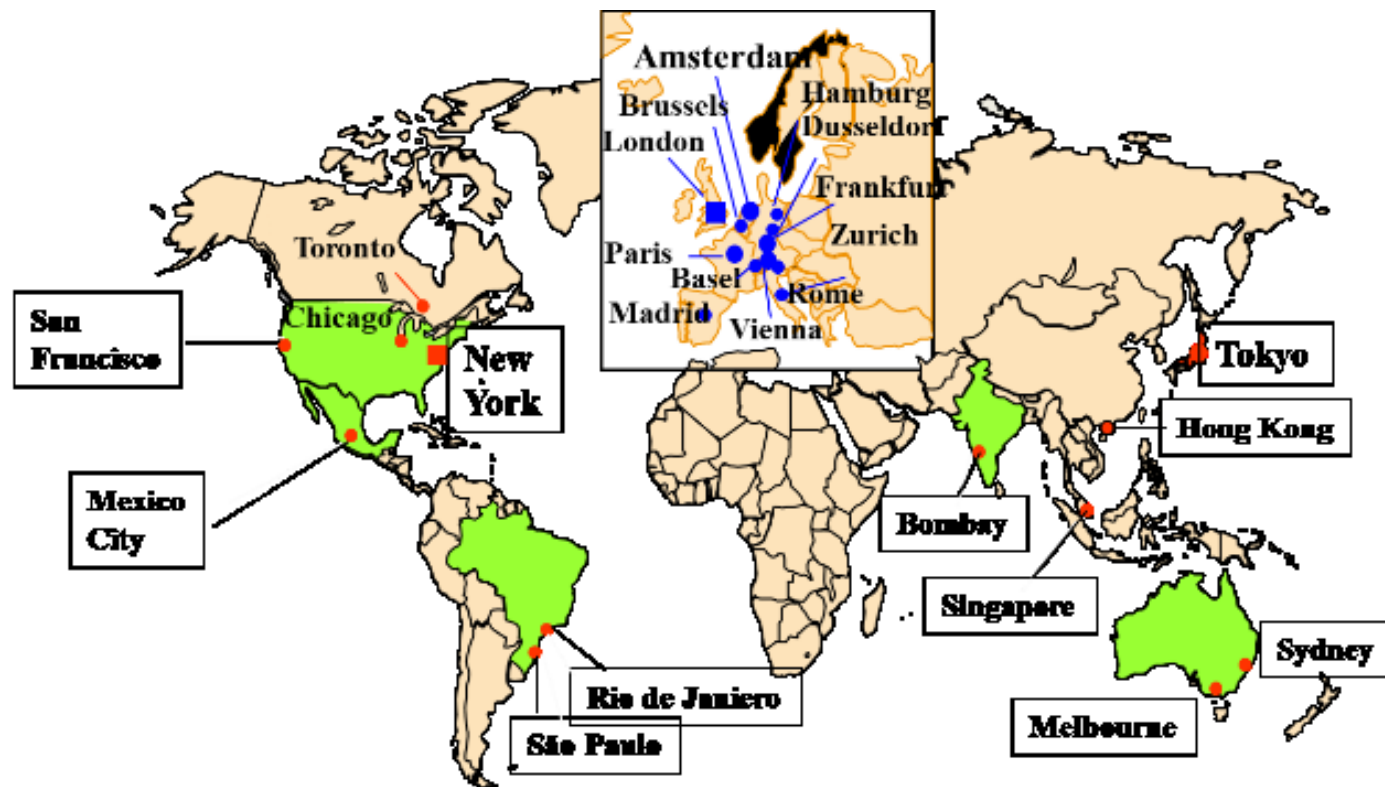
**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

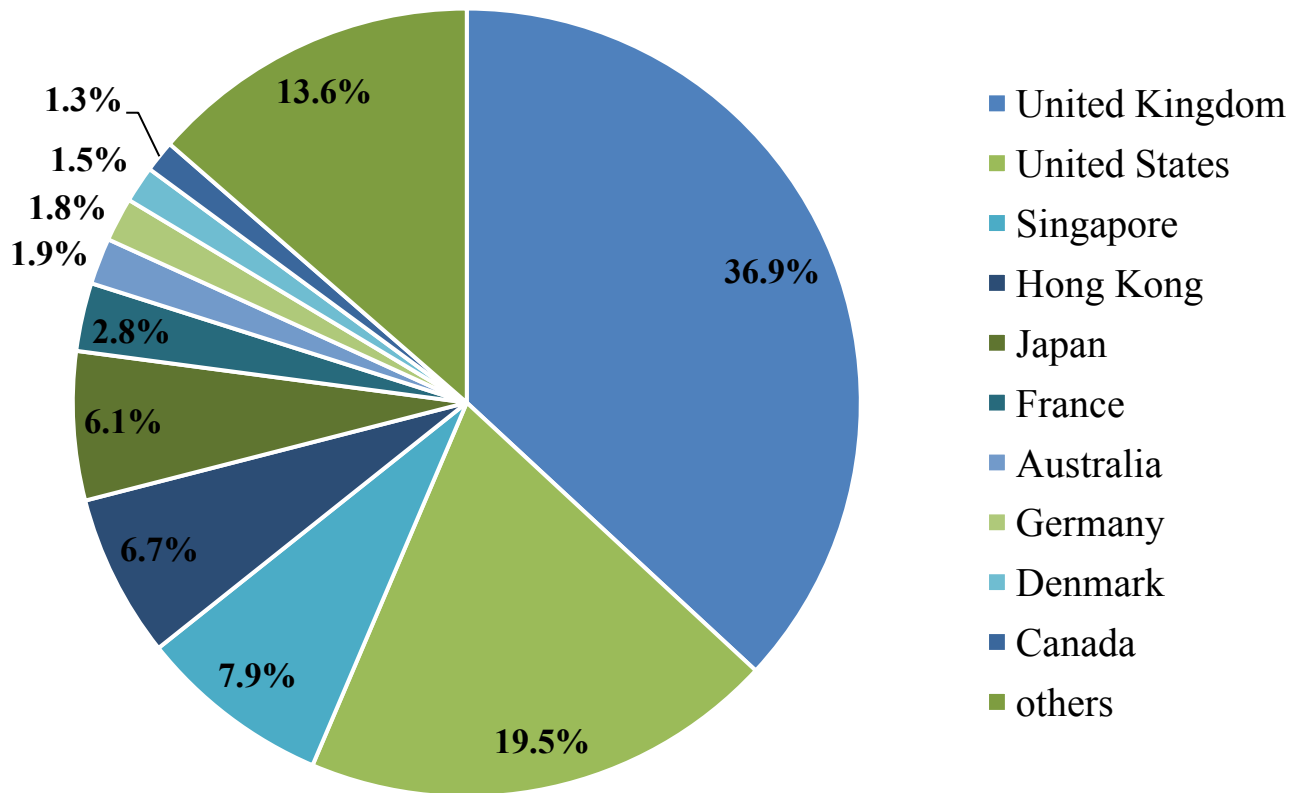
Hierarchie finančních center

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

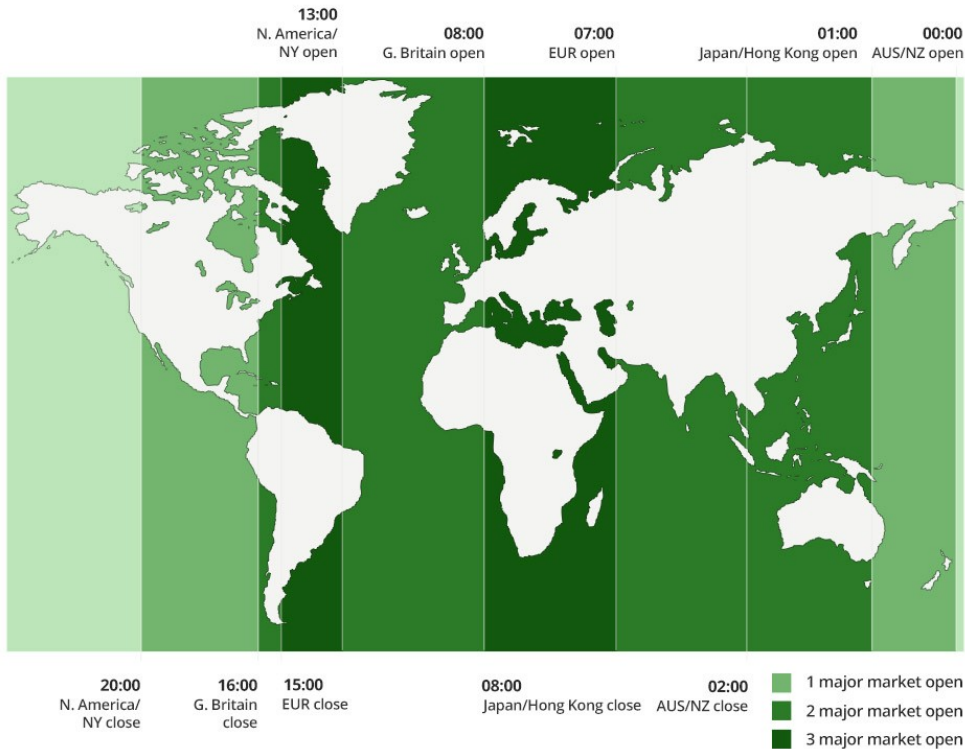
Podíl finančních center na celosvětovém obrátu (duben 2016)

FX market never sleeps ...

Forexearlywarning.com

Liquidity by Trading Hours

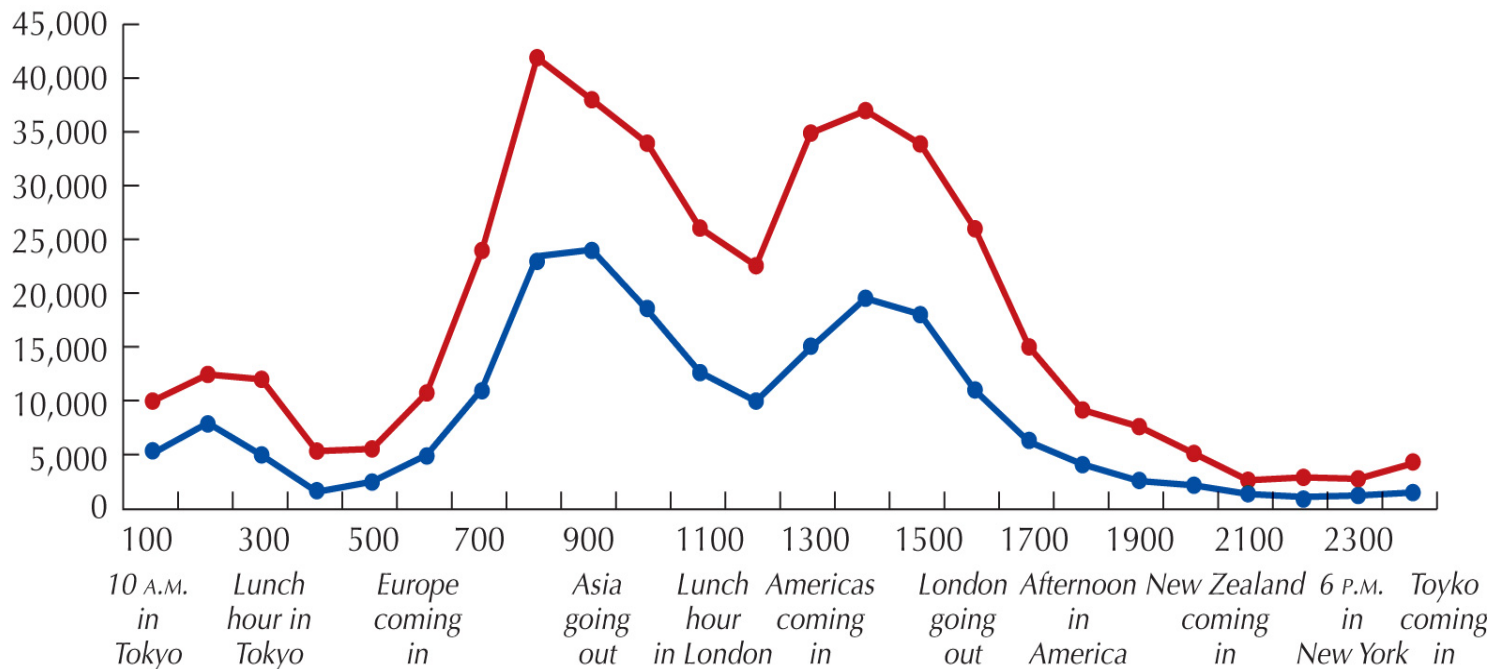
All times are in GMT

... But it goes for a lunch

Electronic conversations per hour (Monday–Friday, 1992–1993)

—●— Avg. —●— Peak

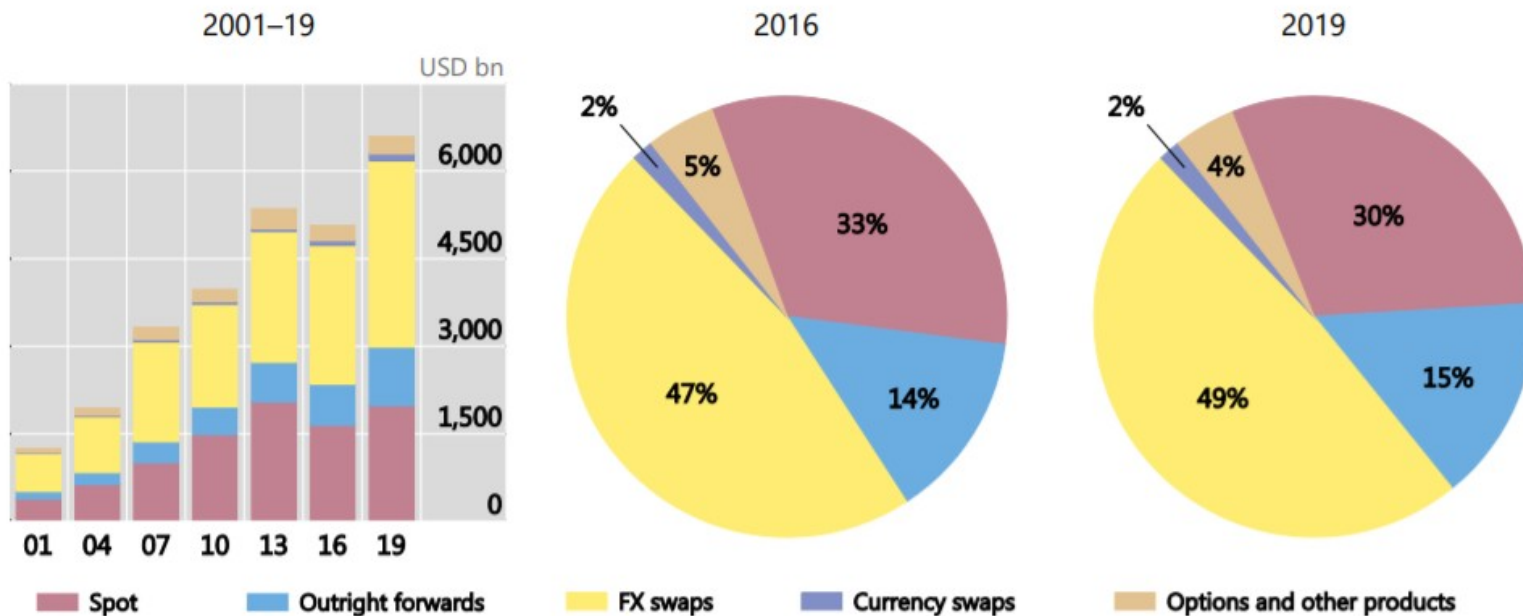
Note: Time (0100–2400 hours, Greenwich Mean Time)

Celosvětový obrat na devizovém trhu

Foreign exchange market turnover by instrument¹

Net-net basis, daily averages in April

Graph 2

Podíl měn na obratu devizového trhu (v % transakcí)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

	1998	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
USD	87.3	90.3	88.7	85.6	84.9	87.0	87.6	88.3
EUR (DEM)	(30.1)	37.6	37.2	37.0	39.1	33.4	31.4	32.3
JPY	20.2	22.7	20.3	16.5	19.0	23.0	21.6	16.8
GBP	11.0	13.2	16.9	15.0	12.9	11.8	12.8	12.8
AUD	3.1	4.2	5.5	6.7	7.6	8.6	6.9	6.8
CAD	3.6	4.5	4.2	4.2	5.3	4.6	5.1	5.0
CHF	7.1	6.1	6.1	6.8	6.4	5.2	4.8	5.0
CNY	0.0	0.0	0.1	0.5	0.9	2.2	4.0	4.3
CZK	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.4	0.3	0.4

Podíl měnových párů na obratu devizového trhu (v % transakcí)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

	1998	2001	2004	2007	2010	2013	2016	2019
USD/EUR (DEM)	(20)	30	28	27	28	24	23	24.0
USD/JPY	18	20	17	13	14	18	18	13.2
USD/GBP	8	11	14	12	9	9	9	9.6
USD/AUD	3	4	5	6	6	7	5	5.4
USD/CAD	3	4	4	4	5	4	4	4.4
USD/CNY					1	2	4	4.1
USD/CHF	5	5	4	5	4	3	4	3.5
USD/others	12	17	16	15	11	13	12	20.9
EUR/GBP			2	2	3	2	2	2.0
EUR/JPY		3	3	3	3	3	2	1.7

???Proč je americký dolar nejvíce obchodovanou
měnou???

- Klienti
 - Nadnárodní korporace
 - Institucionální investoři
 - Obchodní společnosti
 - Centrální banky
 - Jednotlivci

- Market makers
 - Komerční banky
 - Investiční banky

Hlavní obchodníci na devizovém trhu

Zdroj: Lilley, Mark. "Euromoney FX Survey 2020 – results released

Top 10 currency traders [60]% of overall volume, June 2020			
Rank		Name	Market share
1		<u>JP Morgan</u>	10.78 %
2		<u>UBS</u>	8.13 %
3		<u>XTX Markets</u>	7.58 %
4		<u>Deutsche Bank</u>	7.38 %
5		<u>Citi</u>	5.50 %
6		<u>HSBC</u>	5.33 %
7		<u>Jump Trading</u>	5.23 %
8		<u>Goldman Sachs</u>	4.62 %
9		<u>State Street Corporation</u>	4.61 %
10		<u>Bank of America Merrill Lynch</u>	4.50 %

Aktuální vývojové trendy na devizovém trhu (1)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Instrument	1992	1995	1998	2001	2004	2007
Spot transactions	394	494	568	386	621	1,005
Outright forwards	58	97	128	130	208	362
Foreign exchange swaps	324	546	734	656	944	1,714
Estimated gaps in reporting	43	53	61	28	107	129
Total "traditional" turnover	820	1,190	1,490	1,200	1,880	3,210
<i>Turnover at April 2007 exchange rates²</i>	<i>880</i>	<i>1,150</i>	<i>1,650</i>	<i>1,420</i>	<i>1,950</i>	<i>3,210</i>

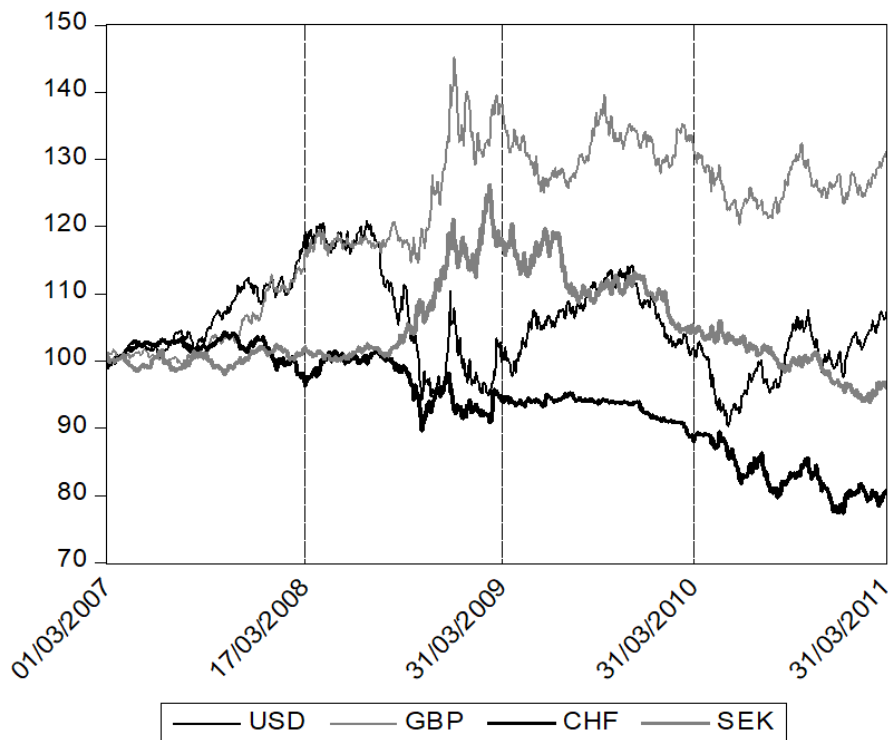
Čím lze vysvětlit propad v roce 2001 a nárůst v roce 2004 a 2007?

Devizový trh období finanční krize

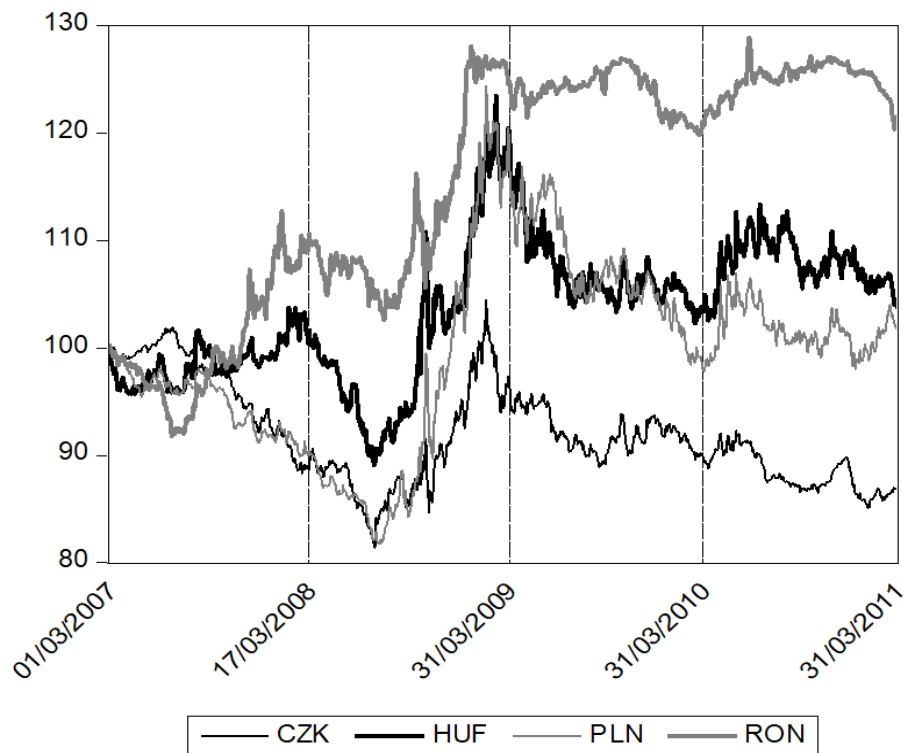
**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

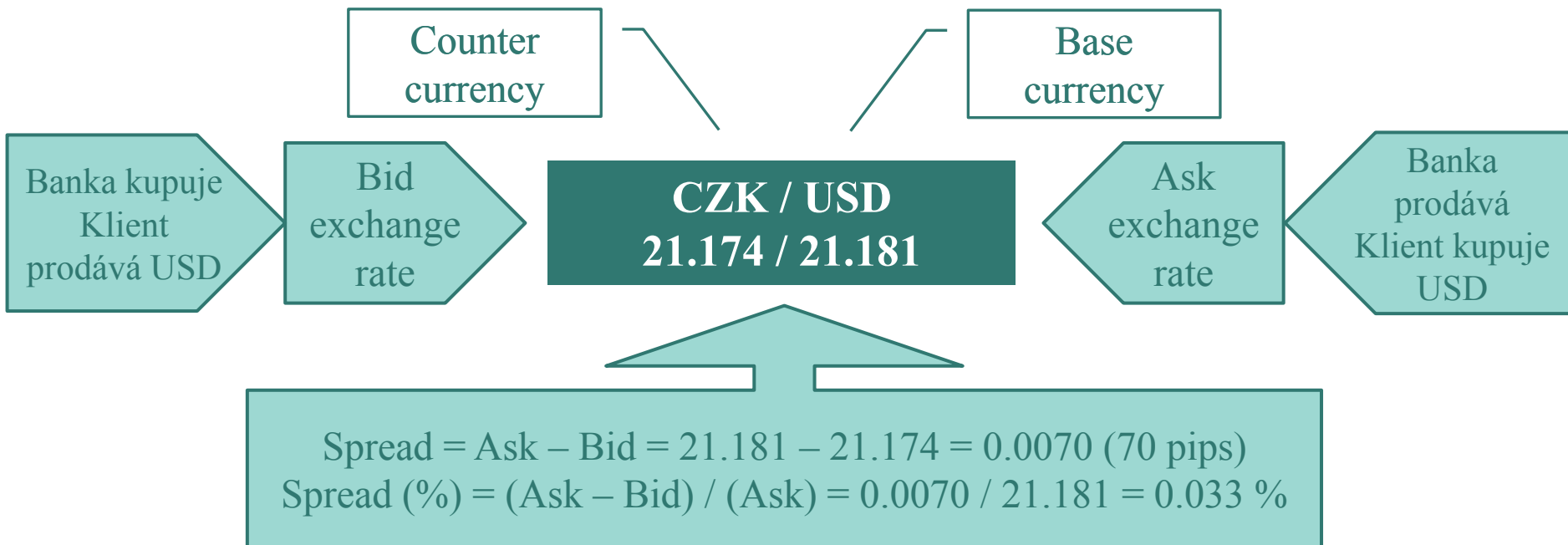
Devizový trh období finanční krize

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Dvoucestné kótování devizových kurzů

- Devizový kurz uváděný v tisku je zpravidla středový kurz (Midpoint exchange rate) definovaný jako
 - Středový kurz = $(\text{bid} + \text{ask}) / 2$
- Velikost spreadu závisí na několika klíčových faktorech
 - Objem obchodů s danou měnou
 - Úroveň konkurence v obchodování s danou měnou
 - Volatilita devizového kurzu v čase (riziko)
 - Velikost trhu s danou měnou (likvidita)
 - Typ obchodovaného finančního instrumentu

- Mezibankovní obchody
 - American terms: USD/CZK 21.115
 - European terms: 21.115 CZK/USD
- Obchody s nebankovními zákazníky
 - Přímé kótování: dává cenu jednotky zahraniční měny vyjádřenou v domácí měně
 - 21.115 CZK/USD z českého pohledu
 - Nepřímé kótování: říká, kolik jednotek zahraniční měny lze zakoupit za jednu jednotku domácí měny
 - 0.04759 USD/CZK z českého pohledu

???Jak je nazývávaná změna devizového kurzu CZK/EUR
z 27.05 CZK/EUR na 25.75 CZK/EUR???

- Depreciace domácí měny
 - Hodnota domácí měny klesá v poměru k zahraniční měně
 - U přímého kótování znamená depreciace domácí měny nárůst devizového kurzu (21.10 CZK/USD → 21.80 CZK/USD)
- Apreciace domácí měny
 - Hodnota domácí měny roste v poměru k zahraniční měně
 - U přímého kótování znamená apreciace domácí měny pokles devizového kurzu (21.10 CZK/USD → 20.40 CZK/USD)

Křížové devizové kurzy

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Všechny měny jsou kótovány vždy jen k USD
- Pro získání devizového kurzu mezi dvěma měnami jinými než USD je zapotřebí vypočítat křížový kurz pomocí dvou měnových párů obsahujících tři měny
 - určit domácí a zahraniční měnu
 - použít devizové kurzy v podobě s třetí měnou ve jmenovateli
 - vydělit devizové kurzy a eliminovat tak třetí měnu

$$\text{kurz (A / C)} = \frac{\text{kurz (A / B)}}{\text{kurz (C / B)}} \quad (\text{křížové pravidlo})$$

Výpočet křížového kurzu

- Přímý devizový kurz české koruny v Maďarsku oproti forintu
 - přímý kurz dolaru vůči forintu: 202.50 HUF/USD
 - přímý kurz dolaru vůči koruně: 18.10 CZK/USD
 - přímý kurz koruny vůči forintu: ??? HUF/CZK

$$\text{HUF/CZK} = \frac{202.50}{18.10} = 11.187 \text{ HUF/CZK}$$

- Komplikovanější výpočet při existenci dvoucestné kotace

???)aké jsou aktuální trendy na devizovém trhu???)

https://www.bis.org/statistics/rpfx19_fx.pdf

 KONEC PŘEDNÁŠKY

DĚKUJI ZA POZORNOST

